

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ
ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Кваліфікаційна робота

на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

на тему

**ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ**

Виконала

здобувачка ступеня вищої освіти «магістр»
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Савич Наталія Сергіївна

Керівник: к. пед. н., доц. **Синьчук О.М.**

Рецензенти: доктор педагогічних наук,
професор, завідувачка кафедри педагогіки та
методик початкової освіти Дрогобицького
державного педагогічного університету імені
Івана Франка **Садова Ірина Ігорівна**

доктор педагогічних наук, професор, завідувачка
кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та
соціальної роботи Рівненського державного
гуманітарного університету

Безкоровайна Ольга Володимирівна

Рівне – 2025 року

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	10
1.1. Інклюзивна компетентність вчителя у науковому дискурсі.....	10
1.2. Сутність інклюзивної компетентності вчителя початкових класів.....	18
1.3. Шляхи ефективної взаємодії вчителя початкових класів з дітьми із особливими освітніми потребами.....	29
Висновки до першого розділу.....	37
РОЗДІЛ 2 ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	39
2.1. Стан готовності вчителя початкових класів до формування інклюзивної компетентності.....	39
2.2. Характеристика рівнів розвитку інклюзивної компетентності вчителя початкових класів.....	50
2.3. Забезпечення формування інклюзивної компетентності вчителя початкових класів.....	57
Висновки до другого розділу.....	72
РОЗДІЛ 3 ЗМІСТ ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	73
3.1. Організація формування інклюзивної компетентності вчителя початкових класів на педагогічному факультеті	73
3.2. Характеристика ефективності педагогічних умов формування інклюзивної компетентності вчителя початкових класів на педагогічному факультеті.....	83
Висновки до третього розділу.....	92
ВИСНОВКИ.....	94
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	98
ДОДАТКИ.....	108

РЕЗЮМЕ

Савич Н.С. Педагогічні умови формування інклюзивної компетентності вчителя початкових класів. Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього рівня «магістр» за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки». Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне, 2025.

У кваліфікаційній роботі проаналізовано стан досліджуваної проблеми у філософській та психолого-педагогічній літературі; розкрито сутність поняття «інклюзивна компетентність вчителя початкових класів»; схарактеризовано шлях ефективної взаємодії вчителя початкових класів з дітьми із особливими освітніми потребами. Досліджено стан готовності вчителя початкових класів до формування інклюзивної компетентності, схарактеризовано рівні розвитку інклюзивної компетентності вчителя початкових класів, визначено та схарактеризовано педагогічні умови формування інклюзивної компетентності вчителя початкових класів на педагогічному факультеті; розроблено інноваційну технологію спільного викладання та апробовано на лабораторному занятті на тему «Вчитель – супергерой нашого часу» щодо формування інклюзивної компетентності вчителя початкових класів. Обгрунтовано та експериментально перевірено ефективність педагогічних умов формування досліджуваної проблеми на педагогічному факультеті.

Ключові слова: інклюзивна освіта, інклюзивне навчання, інклюзивна компетентність вчителя початкових класів, структурні компоненти інклюзивної компетентності, педагогічні умови формування інклюзивної компетентності вчителя початкових класів.

RESUME

Savuch N.S. Manuscript. Pedagogical Conditions for Forming the Inclusive Competence of Primary School Teachers. Manuscript.

Graduation work for obtaining an educational level «Master» in specialty 011 «Educational, pedagogical sciences». Rivne State University of Humanities, Rivne 2025.

The qualification work analyzes the state of the problem under study in philosophical and psychological and pedagogical literature; reveals the essence of the concept of "inclusive competence of a primary school teacher"; characterizes the path of effective interaction of a primary school teacher with children with special educational needs. The state of readiness of primary school teachers for the formation of inclusive competence was investigated, the levels of development of inclusive competence of primary school teachers were characterized, the pedagogical conditions for the formation of inclusive competence of primary school teachers at the pedagogical faculty were determined and characterized; An innovative technology of co-teaching was developed and tested in a laboratory session on the topic "The Teacher is a Superhero of Our Time" regarding the formation of inclusive competence of a primary school teacher. The effectiveness of pedagogical conditions for the formation of the problem under study at the Pedagogical Faculty has been substantiated and experimentally verified.

Key words: inclusive education, inclusive teaching, inclusive competence of a primary school teacher, structural components of inclusive competence, pedagogical conditions for the formation of inclusive competence of a primary school teacher.